

ning); thi, saavidt jeg har opfattet hans Anskuelse, saa ønsker han helst ingen Oplysning paa Landet (Tscherning: Jo!); han holder meest af de Uoplyste; idetmindste har hans positive Modstand mod at understøtte Bondehøjskoler tydet hen paa, mere at svække end at fremme Oplysningen blandt Landboerne, og i den Henseende er min Mening meget forskjellig fra hans; men, naar jeg nu ikke kan stemme for Sagen, som den nu foreligger, saa er Grunden dertil meget simpel den, at det er min Overbeviisning, at den Form, hvori Sagen nu fremtræder, ikke vil føre til det tilsigtede Maal. Da jeg er Bonde og hører til Bondestanden, saa maa det maaskee være mig tilladt, idetmindste for mit eget Vedkommende, at tilbagevise den Insinuation, som er fremsat af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Oppermann), nemlig, at, naar Bondestanden engang fik Vinene op, saa vilde de indse deres Feilgreb ved at stemme mod nærværende Lov. Denne Insinuation troer jeg fortjener at tilbagevises; thi jeg troer, at jeg ligesaa godt kjender, hvad der tjener til Bondestandens Gavn, som den ærede Rigsdagsmand. (Bloug: Ja, det er et stort Spørgsmaal!). Jeg skal med Hensyn til mine sidste Otringer tillade mig at anføre et Exempel. Da jeg i Aaret 1849 henvendte mig til Finantscomiteen med en Begjæring om Bidrag til Dpretelsen af en Bondehøjskole, da fik jeg af Comiteens Ordfører, Professor Fenger, nemlig den samme Professor, hvis Navn nu staaer øverst i den lærde Comitee, som har givet Betænkning over nærværende Sag, det Svar, at der i mine Bestræbelser i den Retning ikke laa nogen sund Tanke, den var aldeles gal. Naar man nu seer hen til, hvor mange af disse Skoler der senere ere komne tilstede, og hvor Mange der have erkjendt Rigtigheden deraf, saa spørger jeg, hvem af os To har dengang seet klarest i Sagen, og hvem af os har seet, hvad der tjente til Bondestandens Lary. Efter hvad jeg saaledes har udtalt, kan jeg ikke stemme for denne Lov; det Overste, jeg kan gaae til, er at lade være

at stemme; men jeg vil derfor ikke sige, at Sagen jo mulig en anden Gang kan træde frem i en Form, hvor det vil blive muligt for mig at stemme for den; thi jeg hører til dem, som gjerne understøtte offentlige Anliggender, der gaae ud paa at fremme Oplysning og gavnlige Foranstaltninger.

Jacobsen: Jeg pleier ikke at trætte den ærede Forsamling i Sager, som jeg ikke har nogen speciel Indsigt i eller nogen speciel Anledning til at tage Ordet for; jeg skulde heller ikke have taget Ordet i denne Sag, uagtet den ikke ligger mig saa meget fjern, dersom jeg ikke var bleven temmelig udtryffeligg opfordret dertil af Rigsdagsmanden for Holbek Amts anden Valgkreds (Tscherning). Han anførte nemlig, for at begrunde den Paastand, han fremkom med, et Exempel, som ligger mig saa nær, at jeg ikke kan Andet end oplyse ham og Forsamlingen om, hvor aldeles ueheldig og forkeert det var valgt. Han meente nemlig, at i den industrielle Verden kom det væsentligt og alene an paa praktisk Uddannelse i Forbindelse med anstrængt Virksomhed fra Ungdommen af o. s. v., og deri har han fuldkommen Ret. Jeg anseer det ogsaa for saa godt som nødvendigt, at disse Betingelser ere tilstede i Forening med Noisomhed og Udholdenhed, men ogsaa paa den anden Side, hvad han aldeles ikke lægger nogen Vægt paa, med en grundig Indsigt, som han meente ikke havde faameget at betyde. (Tscherning: Det sagde jeg ikke et Ord om, tværtimod.) Han sagde dette og andre Ting, navnlig, at han med Hensyn til Landvæsenet ansaae den grundige Dannelse, som der tilstgtes erhvervet ved den Højskole, som her er Tale om, for at være overflødig, og han meente, at det Samme ogsaa var Tilfældet i den øvrige industrielle Verden. Det er det, som er aldeles forkeert, og det Exempel, han anførte som et Beviis derpaa, beviser netop det Modsatte. Det er netop den grundige Indsigt, det Individ, han sigtede til, skylder sit Held.